

De leden van de gemeenteraad

Gemeente Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE Overveen
T 14 023
www.bloemendaal.nl

Datum : 14 februari 2022
Uw kenmerk : 2022000586
Zaaknummer :
Onderwerp : Onderzoek wederopbouw, Atlantikwall en archeologische vondsten
Verzonden :
Bijlage(n) :

Geachte leden van de raad,

Afgelopen jaar is een onderzoek naar Wederopbouwmonumenten in Bloemendaal opgestart. Het doel van het onderzoek is om in kaart te brengen welke objecten er van grote cultuurhistorische- en architectuurhistorische waarde zijn uit de periode 1945-1965 en daarmee van belang zijn als erfgoed voor de gemeente Bloemendaal. Op basis van het onderzoek kan er een gemeentelijke monumentenstatus worden toegekend aan de objecten met de grootste monumentale waarde.

Het onderzoek bestaat uit twee delen:

1. Monumentale panden en dorpsgezichten
2. De Atlantikwall

In deze brief stellen wij u op de hoogte van de voortgang van het onderzoek.

Monumentale panden en dorpsgezichten

In 2020 is de gemeente gestart met het opstellen van een lijst van panden uit de periode 1945-1965. Door MOOI Noord-Holland - Adviseurs Omgevingskwaliteit is vervolgens een uitgebreid vooronderzoek gedaan en er heeft overleg met stakeholders als plaatsgevonden. Hieruit is een shortlist opgesteld waarvan redengevende omschrijvingen zijn opgesteld. Deze redengevende beschrijvingen zijn inmiddels compleet. De redengevende omschrijvingen zijn door de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK) bekeken. De ARK adviseert het aanwijzen als gemeentelijk monument van:

- 3 panden in Aerdenhout,
- 4 panden en 1 beschermd dorpsgezicht in Bennebroek,
- 5 panden en 3 complexen in Bloemendaal,
- 1 pand en 1 beschermd dorpsgezicht in Overveen,
- 1 pand in Vogelenzang.

De reacties van bewoners zijn over het algemeen positief. De stichting Caprera heeft zorgen geuit over het advies tot aanwijzing als gemeentelijk monument vanwege verbouwingsplannen van het horeca-paviljoen. Echter, in de redengevende omschrijving wordt het horeca paviljoen niet genoemd als beschermingswaardig. Dit zou elkaar dus niet in de weg hoeven te zitten. Er lopen maandelijks gesprekken met Caprera over de voortgang van deze zaak.

Donkerelaan 26-32, 40-62 maakt onderdeel uit van het advies voor aanwijzing tot gemeentelijk monument. De Woningbouwcorporatie Brederode Wonen onderzoekt de verduurzaming, levensloopbestendigheid en kwaliteitsverbetering van deze panden, waarbij mogelijk ook sprake kan zijn van sloop-nieuwbouw. Verder onderzoek en overleg over mogelijkheden tot aanwijzing tot gemeentelijk monument in combinatie met voldoende woonkwaliteit is wenselijk. *Aanwijzing als monument wordt uit de huidige aanwijzingsprocedure gehaald en nader bestudering volgt van het onderzoek en mogelijkheden voor verduurzaming, renovatie en/of nieuwbouw.*

De Atlantikwall

MOOI Noord-Holland inventariseert de resten van bunkers behorende bij de Atlantikwall in de Kennemerduinen. In november 2021 heeft de ARK positief over de bescherming van een achttal objecten. Echter, vanwege de omvang van de Atlantikwall werd gaandeweg duidelijk dat er nog vervolgonderzoek nodig was. De opdracht voor vervolgonderzoek is november 2021 goedgekeurd en momenteel in uitvoering. De adviezen van het eerste- en vervolgonderzoek van MOOI Noord-Holland over de resten van de Atlantikwall zullen na afronding van het vervolgonderzoek gezamenlijk worden behandeld en leiden tot een besluit van ons College over de aanwijzing tot monument.

Bij het onderzoek naar de resten behorende bij de Atlantikwall is door een onderzoeker van MOOI-Noord-Holland een toevallig vondst gedaan van archeologische resten in de duinen. Bij een van de zoeklichtopstellingen dicht aan de kust is door verstuiwing een enorme duinpan ontstaan, waar de "zachte resten" uit WOII aan het oppervlak zijn gekomen: met plaggen beklede loopgraven, prikkeldraadversperringen, incl. de houten paaltjes, schuttersputjes en grotere schuilplekken en verspreid over het vlak diverse 'los' vondstmateriaal als hulzen, prikkeldraadresten en andersoortig materiaal. Op 28 oktober jl. is er een veldbezoek geweest waar verschillende belanghebbenden aanwezig waren: de gemeente Bloemendaal als bevoegd gezag, Natuurmonumenten als gebiedsbeheerder, MOOI Noord-Holland en NMF Erfgoedadvies (als archeologisch adviseur). Bij allen is het besef aanwezig dat nu kwetsbare resten uit WOII aan het oppervlak liggen, die tezamen met de monumentale resten (de bunkers en andere gebouwde elementen) het verhaal van een periode maken. Wellicht kan de ontdekte situatie dienen als blauwdruk voor veel locaties in de duinenrij. Momenteel wordt met de betrokken partijen onderzocht of en hoe de archeologische resten gedocumenteerd kunnen worden. Documentatie maakt dit bijzondere en belangrijke stukje Bloemendaalse geschiedenis inzichtelijk en zichtbaar voor mensen, zonder dat ze zelf de duinen door struinen. Het onderzoeksgebied is niet toegankelijk voor publiek.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester

secretaris